

Legal Alert

Podziemne składowanie dwutlenku węgla (CCS) – regulacje unijne

Luty 2010

W dniu 23 kwietnia 2009 roku wydana została dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla, zmieniająca liczne dotychczasowe regulacje (dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006, dalej zwana „Dyrektywą”). Jest to pierwszy unijny akt prawny regulujący zagadnienia związane z geologicznym składowaniem CO₂.

Co to jest CCS?

Carbon Capture and Storage (CCS), czyli „**wychwytywanie i geologiczne składowanie dwutlenku węgla**”, polega na wychwytywaniu dwutlenku węgla (CO₂) z instalacji przemysłowych i transporcie stworzoną w tym celu instalacją na składowisko, gdzie CO₂ ulega wtłoczeniu do odpowiedniej formacji geologicznej w celu trwałej, wieloletniej izolacji. Zastosowanie technologii CCS ma wesprzeć kraje członkowskie UE w realizacji redukcji CO₂.

Pozwolenie na składowanie

Jednym z najistotniejszych elementów Dyrektywy jest obowiązek kontroli składowania zatłoczonego CO₂ przez państwa członkowskie. W Polsce organem odpowiedzialnym za kontrolę oraz wydawanie pozwoleń na składowanie będzie Minister Środowiska. Planowane jest też utworzenie dodatkowego podmiotu – Krajowego Administratora Podziemnego Składowania (KAPS) – który miałby przejąć część obowiązków i uprawnień dotyczących CCS.

Zabezpieczenie finansowe

Przedsiębiorca (Operator), ubiegający się o pozwolenie na składowanie, zobowiązany jest do przedstawienia odpowiedniego zabezpieczenia finansowego. Formę i tryb zabezpieczenia Dyrektywa pozostawia ustawodawstwu krajowemu zastrzegając jedynie, że samo zabezpieczenie musi być ważne i skuteczne przed rozpoczęciem zatłaczania. Środki finansowe muszą przede wszystkim pokryć koszty monitorowania składowiska przez okres 30 lat oraz koszty ponoszone przez organ odpowiedzialny za zapewnienie całkowitego, stałego i hermetycznego składowania CO₂.

Przegląd, aktualizacja i wycofanie pozwolenia na składowanie

Wykonywanie działalności polegającej na geologicznym składowaniu CO₂ może wymuszać na Operatorze zmiany organizacyjne w przedsiębiorstwie lub zmiany związane z eksploatacją składowiska. Z uwagi na to, chroniąc pewność obrotu i środowisko naturalne, europejski ustawodawca nakazał państwom członkowskim, aby zapewniły, że żadne istotne zmiany nie będą wprowadzane w życie bez nowego i zaktualizowanego pozwolenia na składowanie. W tym celu Dyrektywa nałożyła na właściwe organy państwowe obowiązek dokonywania przeglądu i aktualizacji pozwoleń. W wyniku przeglądu może dojść do aktualizacji pozwolenia, a w skrajnych przypadkach organ państwowy będzie uprawniony nawet do wycofania pozwolenia na składowanie. Wycofanie pozwolenia może nastąpić po przeprowadzeniu przeglądu wykazującego nieprawidłowości określone w Dyrektywie. Niezależnie od powyższego przeglądu dokonuje się po 5 latach od wydania pozwolenia, a następnie co 10 lat.

Co w przypadku wycieku?

Dyrektywa przewiduje szereg procedur na wypadek wycieku CO₂ ze składowiska. Poza obowiązkami dotyczącymi poinformowania odpowiedniego organu i podjęcia działań naprawczych, Operator obowiązany jest przedstawić do umorzenia posiadane uprawnienia do emisji CO₂.

Wprowadzenie Dyrektywy do polskiego porządku prawnego

Dyrektywa wyznacza państwom członkowskim czas na jej wprowadzenie do krajowych porządków prawnych do **25 czerwca 2011 r.** Zgodnie z propozycją Ministerstwa Środowiska powinno to nastąpić poprzez nowelizację przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r. Z uwagi na szeroki zakres regulacji Dyrektywy, tj. wpływ na środowisko naturalne, rynek energetyczny czy prowadzenie licencjonowanej działalności gospodarczej, wprowadzenie jej do polskiego porządku prawnego wymagać będzie nowelizacji również innych ustaw (np. ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawy Prawo energetyczne, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Kontakt
Maciej Józwiak
Napisz e-mail ►
+48 22 50 50 763

